

som ikke betaler sig, skaber den ofte en anden, som heller ikke betaler sig, men som bevirker, at den først anlagte betaler sig. Paa den Maade mener jeg, at det kunde være, at Vestkysten af Sylland snarere blev forsynet med Jernbaner, naar der først var anlagt en paa Østkysten.

Tscherning: Jeg skal forsøge saa godt som muligt at samle de forskjellige Bemærkninger, som ere fremskomne, for derved at godtgøre, at min Paastand ikke er rokket det Allermindste, idetmindste ikke mere, end at jeg jo vedblivende vil bringe mit Vædringsforslag frem, tiltrods for det ringe Haab, jeg har om, at det gaaer igjennem. Jeg maa først bemærke, at, naar man har udtalt sig, som om jeg havde sagt, at Fæstninger ikke vare nyttige, saa maa jeg bemærke, at jeg aldeles ikke har sagt, at Fæstninger ikke ere nyttige. Jeg har heller ikke sagt, at et strategisk Punkt ved Lillebelt ikke var tilstede, eller at det ikke var nyttigt. Jeg er tværtimod fuldkommen overbevist om, at der er et vigtigt strategisk Punkt ved Lillebelt. Derved mener jeg ikke Fredericia, og, naar det ærede Medlem, som omtalte dette, troer, at der, ved hvad der er skeet med Hensyn til Fredericia, er beviist Noget, saa, dersom det ikke var beviist bedre, end ved hvad der er skeet i vor sidste Krig, saa var der Intet beviist om Fredericia (Lindberg: Det var dog et godt Slag ved Fredericia.). Jeg beder om Forladelse, Fredericia har ikke havt nogen Indflydelse paa vore Krigsbegivenheders Afgjorelse; den har skaffet os en meget hæderlig Sejr, men samtidigt med denne Sejr og uden at denne Sejr har havt den mindste Indflydelse derpaa, var Afslutningen foregaaet i Berlin. Fredericia har ikke hindret de fjendtlige Armeer fra at gaae der forbi, og Grundten til, at de fjendtlige Armeer ikke have taget Fredericia, vil neppe nogen Militair søge i Fredericias Beskaffenhed; han vil ganske simpelt søge den i den Udygtighed, hvormed man beleirede den, eller det ringe Duffe, man havde om at erobre den; men dette ligger i Grunden udenfor denne Sag og jeg nævner det kun for at vise det som Noget, der maa lægges Mærke til, og som jeg aldeles ikke har overseet i denne Sag. Alt hvad jeg har sagt, det er, at vi

ikke skulle forrykke vore vigtigste Handelsveie for visse strategiske Punkters Beliggenhed; men vi skulle vide at gribe Udviklingen, som den kommer, og indordne den under vort militære Herredømme. En af Hovedindvendingerne imod det System, som jeg har søgt at gjøre gjældende, er den, at vi maae ikke indlade os alene paa en Længdebane, men vi skulle ogsaa sørge for, at Forbindelsen østropaa bliver holdt vedlig. Derved maa jeg først bemærke, at en Længdebane, som berører Aalborg og Frederikshavn, aabner Forbindelsen med Østen, og, skøndt der er nogen Forskjel paa Forbindelsen mellem Kjøbenhavn og Aarhus og Kjøbenhavn og Aalborg, saa er Kjøbenhavn ikke affaaeret fra Forbindelse med Sylland ved, at den gaaer over Aalborg; tværtimod bringer en Forbindelse for Kjøbenhavn over Aalborg en Forbindelse tilveie med det Indre af Sylland, som ellers ikke finder Sted; og, skal man tage noget Hensyn til det Dusselige i, just at have en umiddelbar Forbindelse med Kjøbenhavn, saa skal man ikke lægge Jernbanen til de Steder, hvor der allerede er Forbindelse med Kjøbenhavn, men saa skal man bringe Jernbanen fra det Sted, som har Forbindelse med Kjøbenhavn, til alle de Steder, som nu ikke have nogen Forbindelse med Kjøbenhavn. Vi bør ikke slaae Brag paa Viborg som en jydsk By af Betydning; den har engang været saagodt som Syllands Hovedstad, og Holstebroer nærme vi os, og den er Centrum for en ikke ubetydelig Virksomhed. Et æret Medlem har af mine Ord udledet, at jeg vilde en Retning med Hensyn til visse bestemte Steder; men jeg har ikke betegnet nogen Retning, og jeg vil i mit Vædringsforslag ikke betegne nogen Retning, men jeg vil betegne en østligere Grændse. Hvorlangt den skal komme østligere, det vil være Regjeringens Sag — Regjeringen vil have en stor Frihed i saa Henseende —; men jeg vil kun betegne en østligere Grændse, over hvilken den ikke skal komme, og jeg vil søge mit Forsvar ligesoverfor Entreprenuererne, i hvad det ærede Medlem her bagved (Thorbrøgger) nys har sagt, at Etatsraad Westenholtz har sagt. Jeg forstod ham saaledes, at Etatsraad Westenholtz havde sagt, at, dersom Regjeringen skulde ville have en Bane, som gif vestligere